

Õiguskantsler

Teie 03.11.2022 nr

Meie 09.12.2022 nr 7-4/221625/2206462

Seletuste protokollimine maksumenetluses

Austatud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole, sest Te ei ole rahul, kuidas Maksu- ja Tolliametis (MTA) protokolliti Teie seletusi. Kirjutasite, et 5. ja 8. aprillil 2022. aastal protokolliti kantud vastused ei kajasta Teie öeldut, vaid infot, mida revident oli varem ette valmistanud. Pöördusite selle pärast ka MTA sisekontrolli osakonna poole.

Paraku ei ole õiguskantsleril enam võimalik tuvastada, mis tegelikult Teie selgituste andmisel toimus. Seetõttu ei saa ka hinnata, kas MTA on rikkunud seadust või hea halduse tava. Juhtisime ameti tähelepanu sellele, et kui peaks olema tavaks, et audiitorid valmistavad vastused ette enne seletuste võtmist, ei pruugi maksumenetlus olla aus, objektiivne ja erapooletu või jätta muljet ausast, objektiivsest ja erapooletust menetlusest. MTA kinnitas, et tegemist pole tavapärase praktikaga.

MTA rõhutas samas, et olete mõlemale protokollile alla kirjutanud ja seeläbi kinnitanud, et protokoll on kirja pandud Teie ütluste järgi, on tõene ja et Teil ei ole selle kohta pretensioone.

Märkisite, et seletuste andmine oli kestnud kaua ning Teil ei olnud pärast aega protokolle üksikasjalikult üle lugeda, kuid kirjutasite nendele siiski alla.

Õiguskantsleril ei ole võimalik tuvastada, kas protokollitu vastab Teie ütlustele. MTA selgituste järgi ei tehtud Teie küsitlemisel helisalvestisi. [Maksukorralduse seadus](#) (MKS) helisalvestamist ei nõua, kuid salvestamine on siiski võimalik, kui seletuste andja on sellega nõus. Samuti selgitas MTA, et revidendi koostatud protokollitööversioonist ei ole võimalik aru saada, millal on mingi osa tekstist sisestatud, sest uue versiooni tegemine kustutab eelmise versiooni.

Vastustes nr 26, 28–30 ja 38 esitatud detailne numbriline teave oli audiitori poolt ette valmistatud, vestluse käigus räägiti need asjaolud, faktid ja arvutused läbi. Kuna Te olite selle teabega, sealhulgas arvude ja arvutustega nõustunud, on need protokollis kirjas Teie vastustena.

MTA ei eelda, et seletuste andja esitab detailseid arve peast, kuid seletuste andmisel on võimalik kasutada dokumente. Seetõttu on protokollis vastustena esitatud ka teksti, mida seletuste andja pole rääkinud, kuid millega ta pärast dokumentidega jm materjalidega tutvumist nõustub.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Iseenesest ei ole protokolliga kohta esitatud nõuet, et tekst peab täpselt vastama räägitule. Ka haldusmenetluse käsiraamatus on protokolliga koostamise kohta märgitud, et see ei pea üksüheselt vastama ütluste sõnastusele, vaid võib hõlmata menetluse seisukohast olulised asjaolud. Oluline on fikseerida ütluste põhiline sisu.¹

Küsisite, kuidas edaspidi sarnases olukorras toimida. Edaspidi võite vajaduse korral taotleda seletuste salvestamist. Sel juhul on erimeelsuste tekkimisel võimalik hiljem salvestistest üle kontrollida, mida seletuste andmisel tegelikult öeldi ning kas protokolliga kantud tekst vastab räägitule. Võimalik on ka protokolliga allkirjastamisest keelduda. Niisugusel juhul tehakse protokolliga keeldumise kohta märged (MKS § 60 lg 4).

Kahjuks pole õiguskantsleril võimalik Teid selles asjas rohkem aidata. Täna pöördumise eest.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee

¹Aedmaa, A., Lopman, E., Parrest, N., Pilving, I., Vene, E. Haldusmenetluse käsiraamat, 2004, lk 192.